

ALGEMENE VOORWAARDEN VOOR DE UITVOERING VAN WERKZAAMHEDEN TEN BEHOEVE VAN HET MINISTERIE VAN DEFENSIE

Vastgesteld bij besluit van de
Staatssecretaris van Defensie
van 21-06-1995, nr. M95012160

VERKORTE BENAMING:
AVWD 1995
(editie 1997)

Algemene voorwaarden voor de uitvoering van werkzaamheden ten behoeve van het Ministerie van Defensie (AVWD), toepasselijk in gevallen waarin de Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door de Minister van Defensie, als opdrachtgever optreedt.

Artikel 1 Toepasselijke bepalingen

- Nederlands recht is van toepassing.
- De wettelijke bepalingen zijn van toepassing, behalve voor zover de AVWD daarvan afwijken.
- De AVWD zijn volledig van toepassing, behalve voor zover schriftelijk anders is overeengekomen.
- De toepasselijkheid van algemene voorwaarden die de opdrachtnemer gebruikt, wordt uitdrukkelijk van de hand gewezen.

Artikel 2 Inschrijvingen

- Bij inschrijvingen moet elke opdrachtnemer die een aanbod wenst te doen zijn inschrijvingsbiljet uiterlijk op het tijdstip waarop de inschrijving sluit, gesloten in de daartoe door de opdrachtgever toegezonden enveloppe, zonder kosten voor de opdrachtgever, (doen) afleveren op het daarop vermelde adres. Een opdrachtnemer mag een andere enveloppe gebruiken, mits hij de toegezonden enveloppe op die andere bevestigt.
- De opdrachtgever zal de enveloppen met de inschrijvingsbiljetten eerst na het sluiten van de inschrijving openen.
- Inschrijvingsbiljetten die niet uiterlijk op het tijdstip waarop de inschrijving sluit bij de opdrachtgever zijn afgeleverd, zijn ongeldig, tenzij de opdrachtgever op grond van bijzondere omstandigheden anders beslist.

Artikel 3 Aanbod

- De opdrachtnemer zal in zijn aanbod een vaste prijs opgeven conform het gestelde in artikel 18, tenzij de opdrachtgever in de Uitnodiging Tot Prijsopgave (UTP) uitdrukkelijk verzocht heeft een prijs met prijsherziening conform het gestelde in artikel 19, of een maximale richtprijs conform het gestelde in artikel 20, op te geven.
- In geval van een maximale richtprijs dienen de prijsopbouw en de kostenfactoren zo nauwkeurig mogelijk in het aanbod te worden opgegeven conform het bepaalde in artikel 20. Deze prijsopbouw dient te zijn samengesteld volgens dezelfde beginselen als de ingevolge artikel 20 te verstrekken nacalculatie en te zijn ontleend aan het normale calculatiesysteem van de opdrachtnemer.

Artikel 4 Geldigheid aanbod en totstandkoming overeenkomst

- Een aanbod van een opdrachtnemer is onherroepelijk gedurende een termijn van dertig dagen nadat het de opdrachtgever heeft bereikt, tenzij de UTP een afwijkende termijn inhoudt. In geval van een inschrijving vangt de termijn aan op de dag waarop de inschrijving sluit.
- De overeenkomst komt tot stand doordat de opdrachtgever een schriftelijk aanbod van de opdrachtnemer door middel van een schriftelijke order aanvaardt. Wordt echter de order na afloop van de in lid 1 bedoelde termijn verzonden of wijkt de order op meer dan ondergeschikte punten van het aanbod af, dan komt de overeenkomst conform de order tot stand, tenzij de opdrachtnemer de order binnen veertien dagen na haar dagtekening schriftelijk verworpt.
- Indien de opdrachtnemer geen aanbod of een mondeling aanbod heeft gedaan, komt de overeenkomst tot stand doordat de opdrachtnemer een schriftelijke order van de opdrachtgever binnen veertien dagen na haar dagtekening schriftelijk aanvaardt.
- Wijziging van of aanvulling op de overeenkomst kan alleen schriftelijk plaatsvinden.

Artikel 5 Overdracht verplichtingen/rechtsverhouding opdrachtnemer

De opdrachtnemer kan een verplichting uit hoofde van de overeenkomst of zijn rechtsverhouding tot de opdrachtgever alleen met voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever overdragen aan een derde. Aan de toestemming kunnen voorwaarden worden verbonden.

Artikel 6 Uitvoering van werkzaamheden door derden

- De opdrachtnemer kan de uitvoering van werkzaamheden alleen met voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever opdragen aan derden.
- De toestemming van de opdrachtgever voor de uitvoering van werkzaamheden door derden laat de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer voor de uitvoering van de overeenkomst onverlet.
- Aan de toestemming als bedoeld in de leden 1 en 2 kunnen voorwaarden worden verbonden. Voor zover deze voorwaarden betrekking hebben op derden, zal de opdrachtnemer deze voorwaarden ten behoeve van de opdrachtgever van de derden bedingen.

Artikel 7 Transport

- De te bewerken dan wel de bewerkte zaken van opdrachtgever zullen in de regel door de opdrachtgever worden getransporteerd. Indien de opdrachtgever zulks echter in de order verlangt, zal het transport door en voor risico van de opdrachtnemer worden verzorgd; in dat geval zullen de door de opdrachtnemer gemaakte transportkosten door de opdrachtgever worden vergoed.
- In het geval dat de zaken door de opdrachtgever worden getransporteerd, dient de opdrachtnemer voor zijn rekening en risico zorg te dragen voor het lossen respectievelijk beladen van het (de) transportmiddel(en) van opdrachtgever bij de opdrachtnemer.

Artikel 8 Hoedanigheid

- De door de opdrachtnemer uit hoofde van de overeenkomst bewerkte zaken moeten aan de overeenkomst beantwoorden. Zij beantwoorden niet aan de overeenkomst, indien zij niet de eigenschappen bezitten die de opdrachtgever op grond van de overeenkomst mocht verwachten.
- Ook indien voor de uitvoering van de overeenkomst een werkwijze is voorgeschreven dan wel materialen of onderdelen door de opdrachtgever ter beschikking zijn gesteld of door hem zijn voorgeschreven, blijft de opdrachtnemer verantwoordelijk voor de uitvoering van de overeenkomst. De opdrachtnemer is hiervoor niet verantwoordelijk indien hij de opdrachtgever schriftelijk heeft gewezen op de ongeschiktheid van of onvolkomenheid in door de opdrachtgever voorgeschreven of ter beschikking gestelde werkwijzen, materialen of onderdelen, danwel indien hij aantoonde dat hij deze redelijkerwijs niet heeft kunnen vaststellen.
- Voor zover geen nadere omschrijving van de aan de bewerkte zaken, de werkwijzen, materialen en onderdelen te stellen eisen is gegeven, dienen zij in ieder geval van goede kwaliteit te zijn en tenminste aan de gebruikelijke eisen van deugdelijkheid, doelmatigheid en afwerking te voldoen.
- De opdrachtgever kan er geen beroep meer op doen dat de bewerkte zaken niet aan de overeenkomst beantwoorden indien hij de opdrachtnemer daarvan niet in kennis heeft gesteld binnen vier weken nadat hij dit heeft ontdekt, of indien de opdrachtgever de bewerkte zaken keurt, vier weken na voltooiing van de keuring.
- De door de opdrachtnemer uit hoofde van deze overeenkomst verrichte werkzaamheden en/of de door de opdrachtnemer verwerkte materialen of onderdelen moeten vrij zijn van alle bijzondere lasten en beperkingen, beperkingen die voortvloeien uit octrooi- en auteursrechten of andere rechten op voortbrengselen van de geest daaronder begrepen, met uitzondering van lasten en beperkingen die de opdrachtgever uitdrukkelijk en schriftelijk heeft aanvaard. De opdrachtnemer zal de opdrachtgever vrijwaren van aanspraken van derden ter zake.
- Lid 5 is niet van toepassing ten aanzien van lasten en beperkingen die besloten liggen in een door de opdrachtgever verstrekt ontwerp dat de opdrachtnemer in acht moet nemen. De opdrachtgever zal de opdrachtnemer vrijwaren tegen aanspraken van derden ter zake.

Artikel 9 Afkomende materialen en onderdelen

- De opdrachtnemer zal alle uit het werk komende materialen en onderdelen behandelen en/of afvoeren in overeenstemming met alle van toepassing zijnde wet- en regelgeving. De opdrachtnemer vrijwaart de opdrachtgever tegen aanspraken van derden ter zake.
- Indien dat uitdrukkelijk is overeengekomen, zullen de uit het werk komende materialen en onderdelen ter beschikking van de opdrachtgever worden gesteld. In dat geval zal de opdrachtnemer deze materialen en onderdelen gedurende een redelijke tijd voor de opdrachtgever bewaren zonder daarvoor kosten in rekening te brengen.

Artikel 10 Kwaliteitsborging

- De opdrachtnemer zal alle keuringen en bewproeven uitvoeren die nodig zijn om na te gaan of aan de overeengekomen eisen wordt voldaan.
- Indien in de overeenkomst kwaliteitsborgingseisen zijn vermeld zal de opdrachtnemer een systeem toepassen dat voldoet aan deze eisen.

Artikel 11 Toezicht

- Als kwaliteitsborgingseisen van toepassing zijn, kan de opdrachtgever conform de overeengekomen kwaliteitsborgingseisen toezicht laten uitoefenen op de uitvoering van de werkzaamheden door één of meer Defensie Toezichthouders. Bij de aanwijzing van Defensie Toezichthouders zal de opdrachtgever, met het oog op de bescherming van industriële geheimen en de handhaving van de arbeidsvrede in het bedrijf van de opdrachtnemer, met redelijke wenssen van de opdrachtnemer dienaangaande rekening houden.
- De opdrachtnemer zal met de redelijke wenssen van de opdrachtgever rekening houden ten aanzien van personeel dat door de opdrachtgever onbekwaam of onwillig wordt geacht.
- Indien een Defensie Toezichthouder constateert dat niet wordt voldaan aan overeengekomen eisen, zal de opdrachtnemer terstond in de tekortkoming voorzien en maatregelen nemen teneinde herhaling te voorkomen.
- In geval van een maximale richtprijs zijn Defensie Toezichthouders gerechtigd het aantal in rekening te brengen manuren, machine-uren en hoeveelheden materialen en onderdelen te verifiëren. Hiertoe zal de opdrachtnemer inzage geven in de ter zake van de overeenkomst uitgeschreven werkbriefjes, materiaalbonnen, loon- en materiaalstaten e.d.
- Indien de opdrachtgever permanent toezicht op de uitvoering van een overeenkomst gewenst acht, stelt de opdrachtnemer een behoorlijk geoutilleerd vertrek in de nabijheid van de werkplaats(en) ter beschikking van de Defensie Toezichthouders.

Artikel 12 Keuring en controle

- De opdrachtgever kan de bewerkte zaken keuren. Indien geen keuring van de bewerkte zaken plaatsvindt bij de opdrachtgever kan door de opdrachtgever na afgifte controle van de zaken plaatsvinden op onder meer beschadiging, maat, hoeveelheid en gewicht.
- Indien is overeengekomen dat de opdrachtgever de bewerkte zaken voor de afgifte zal keuren bij de opdrachtnemer of door de opdrachtnemer ingeschakelde derden:
 - zal de opdrachtnemer de bewerkte zaken op een zodanig tijdstip voor keuring gereed (doen) houden dat zij met inachtneming van het onder b bepaalde vóór het verstrijken van de afgiftetermijn kunnen worden gekeurd en zal hij dit tijdstip tijdig schriftelijk aan de opdrachtgever medelen;
 - zal de opdrachtgever, op straffe van verval van zijn bevoegdheid om bij de opdrachtnemer of door de opdrachtnemer ingeschakelde derden te keuren, met de keuring beginnen binnen twee weken na ontvangst van de onder a bedoelde mededeling of, indien dat later is, binnen twee weken nadat de bewerkte zaken voor keuring gereed zijn, en zal hij de keuring binnen twee weken voltooien.
 - zal de opdrachtnemer, zonder kosten voor de opdrachtgever, desverfand een geschikte ruimte en redelijke personele en materiële hulp ter beschikking van de opdrachtgever (doen) stellen.
 - geschiedt, indien de opdrachtnemer dat verlangt, de keuring in zijn aanwezigheid of in aanwezigheid van een door hem aangewezen deskundige.
 - kan de opdrachtgever, indien hij de bewerkte zaken afkeurt, onverminderd alle andere rechten of vorderingen, eisen dat de opdrachtnemer onverwijld het ontrekende of de herstellende of vervangende zaken voor keuring aanbiedt.
- Indien de opdrachtnemer tekortschiet in het verrichten van een handeling waarmee hij aan een keuring of controle moet meewerken, komen de kosten die daarvan het gevolg zijn voor zijn rekening. Indien de zaken op grond van lid 2 onder e worden

gekeurd, komen de daarmee gemoeide kosten voor rekening van de opdrachtnemer.

- Indien bij een keuring de bewerkte zaken, beschadigd of verbruikt worden, heeft de opdrachtnemer ter zake geen aanspraken op de opdrachtgever indien de zaken geheel of gedeeltelijk worden afgekeurd, en heeft de opdrachtgever ter zake geen aanspraken op de opdrachtnemer indien de bewerkte zaken worden goedgekeurd.
- Indien de opdrachtgever de bewerkte zaken na afgifte afkeurt of bij controle niet akkoord bevindt, zal de opdrachtnemer ze binnen twee weken nadat de opdrachtgever hem dit heeft meegedeeld op eigen kosten bij de opdrachtgever afhalen. Indien de opdrachtnemer in de nakoming van deze verplichting tekortschiet, mag de opdrachtgever, onverminderd alle andere rechten of vorderingen, de bewerkte zaken voor rekening van de opdrachtnemer bij hem doen afgeven.

Artikel 13 Afgifte en teruggave

- De opdrachtnemer zal de bewerkte zaken binnen de overeengekomen termijn op de overeengekomen plaats afgeven.
- Indien niet binnen de overeengekomen termijn op de overeengekomen plaats bewerkte zaken zijn afgegeven, zal de overeenkomst beantwoorden, is de opdrachtnemer zonder ingrekestelling in verzuim.
- Teruggave van de bewerkte zaken heeft plaatsgevonden:
 - indien de opdrachtgever de bewerkte zaken na afgifte keurt of controleert en hij de keuring of controle binnen vier weken na afgifte voltooit, op het tijdstip van de goedkeuring of akkoordbevinding;
 - indien de opdrachtgever niet met inachtneming van het onder a bepaalde keurt of controleert, vier weken na de afgifte.

Artikel 14 Verpakking

- De opdrachtnemer zal de bewerkte zaken doelmatig verpakken, zulks zo mogelijk in het eventueel door de opdrachtgever voor het transport van de te bewerken zaken gebruikte verpakkingsmateriaal.
- Onverminderd het bepaalde in lid 1 dient de opdrachtnemer zodanig verpakkingsmateriaal te gebruiken dat schade aan het milieu zoveel mogelijk wordt beperkt.

Artikel 15 Niet toerekenbare tekortkoming (Overmacht)

Voor zover een tekortkoming in de nakoming van een verplichting de opdrachtnemer niet kan worden toegerekend, komt hij niet in verzuim, is hij niet tot schadevergoeding verplicht en is hij geen boete verschuldigd, mits hij de opdrachtgever onverwijld en in ieder geval binnen de voor de nakoming van de verplichting overeengekomen termijn de tekortkoming en de oorzaak daarvan schriftelijk heeft meegedeeld.

Artikel 16 Nakoming

- Indien de bewerkte zaken niet aan de overeenkomst beantwoorden, kan de opdrachtgever eisen dat de opdrachtnemer het ontbrekende afgeeft of de zaken herstelt of vervangt. De daarmee gemoeide kosten komen voor rekening van de opdrachtnemer.
- Indien de opdrachtnemer niet, nadat hij daartoe door de opdrachtgever schriftelijk is aangemaand, binnen een in de aanmaning te stellen bekwame termijn voldoet aan een eis als bedoeld in lid 1, kan de opdrachtgever zonder voorafgaande rechterlijke machtiging, het herstel, de vervanging of levering van het ontbrekende door een derde doen plaatsvinden en de kosten daarvan op de opdrachtnemer verhalen.
- De vorige leden laten de andere rechten of vorderingen onverlet die de opdrachtgever aan een tekortkoming kan ontlenen.

Artikel 17 Garantie

- Indien een garantietermijn is overeengekomen, kan de opdrachtgever de rechten die hij aan een tekortkoming kan ontlenen, reeds uitoefenen indien hij meent dat de bewerkte zaken niet aan de overeenkomst beantwoorden. De opdrachtgever kan dat niet indien de opdrachtnemer bewijst dat de zaken aan de overeenkomst beantwoorden.
- De opdrachtgever kan zich op lid 1 beroepen, ongeacht het tijdstip waarop hij de tekortkoming heeft ontdekt of redelijkerwijs had behoren te ontdekken, mits dit tijdstip binnen de garantietermijn is gelegen.
- Indien de opdrachtgever zich op lid 1 beroept, komen de kosten die daarvan het gevolg zijn voor rekening van de opdrachtnemer met uitzondering van de kosten die er het gevolg van zijn dat de zaken na afgifte over de landgrenzen zijn vervoerd.
- De vorige leden laten zowel tijdens als na afloop van de garantietermijn de rechten of vorderingen onverlet die de opdrachtgever aan een tekortkoming kan ontlenen.

Artikel 18 Prijs

De prijs is vast, tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen. De overeengekomen prijs geldt voor afgifte op de overeengekomen plaats en omvat alle kosten voor de uitvoering van de overeenkomst, de winst, de rechten en belastingen, uitgezonderd omzetbelasting.

Artikel 19 Prijsherziening

Indien uitdrukkelijk is overeengekomen dat de prijs zal worden herzien in geval van wijziging in de materiaalrijzen, de valutakoersen, het loonpeil, de sociale lasten of de belastingen geldt het volgende:

- de herziening moet niet van overheidswege zijn verboden;
- de wijze van herziening en de verrekenbare factoren dienen in de overeenkomst te zijn vermeld;
- herziening vindt slechts plaats indien de verschillen in prijs de overeengekomen grenzen overschrijden;
- verrekening van de wijzigingen is slechts mogelijk indien deze wijzigingen plaatsvinden tussen de datum van het aanbod en de dag waarop de bewerkte zaak afgegeven is;
- stijging van de verrekenbare factoren na het verstrijken van de overeengekomen afgiftetermijn heeft geen herziening tot gevolg, tenzij de overschrijding van de afgiftetermijn te wijten is aan overmacht dan wel aan de schuld van de opdrachtgever. Daling van de verrekenbare factoren vóór de afgifte heeft steeds herziening tot gevolg;
- ten aanzien van de verschillen, welke uit de herziening voortvloeien, vindt geen winstverrekening plaats.

Artikel 20 Maximale richtprijs en nacalculatie

- Indien en voor zover een maximale richtprijs is overeengekomen zal deze op basis van nacalculatie worden omgezet in de in rekening te brengen prijs.
- De in rekening te brengen prijs zal de in de order vermelde maximale richtprijs nimmer overschrijden. De in rekening te brengen prijs omvat:
 - de kosten voor de uitvoering van de overeenkomst;
 - de winst;
 - de rechten en belastingen, uitgezonderd omzetbelasting, rekening houdend met de bestemming van de zaken.
- Als kosten voor de uitvoering van de overeenkomst gelden:
 - de kosten van noodzakelijk verbruikte/verwerkte materialen en onderdelen, gebaseerd op netto inkoopprijs, verminderd met quantumtorting en jaarbatten zulks exclusief omzetbelasting;

- b. de direct toerekenbare kosten van noodzakelijk bestede productiecapaciteit (manuren, machine-uren e.d.);
 - c. de overige noodzakelijke directe kosten, zoals vracht en transportverzekering zulks exclusief omzetbelasting;
 - d. de kosten van de werkzaamheden door de opdrachtnemer ingeschakelde derden verricht, voor zover noodzakelijk voor de uitvoering van de overeenkomst exclusief omzetbelasting;
 - e. een deel van de tijdens het betreffende boekjaar gemaakte kosten, welke niet rechtstreeks aan de overeenkomst zijn toe te rekenen maar wel in oorzakelijk verband staan met de uitvoering van de overeenkomst.
4. De winst wordt bepaald door het (de) overeengekomen winstpercentages) te nemen van de kosten voor de uitvoering van de overeenkomst.
 5. Overwerk is alleen toegestaan na vooraf verkregen schriftelijke toestemming, tenzij aan het overwerk geen extra kosten voor de opdrachtgever zijn verbonden.

Artikel 21 Accountantsonderzoek

1. Indien zulks in de UTP is gesteld en in het aanbod niet is afgewezen, is de opdrachtgever gerechtigd de Accountantsdienst van het Ministerie van Defensie (hierna te noemen "de Accountantsdienst") een voorcalculatoirisch onderzoek in te laten stellen naar de prijs, prijsopbouw en de prijscondities zoals vermeld in het aanbod alvorens de beslissing omtrent de order wordt genomen.
2. In het geval van een prijssherziening of een maximale richtprijs heeft de opdrachtgever voorts het recht de prijssherziening dan wel de nomenclatuur op juistheid te doen controleren door de Accountantsdienst.
3. De opdrachtnemer zal ten behoeve van het accountantsonderzoek/de controle inzage geven in alle boeken en bescheiden alsmede alle aanvullende gegevens verstrekken welke de Accountantsdienst nodig oordeelt. De opdrachtnemer dient er zorg voor te dragen dat de Accountantsdienst benodigde informatie op eenvoudige wijze aan de administratie kan worden ontleend.
4. De Accountantsdienst heeft het recht zich bij zijn onderzoek te laten bijstaan door deskundigen welke door de opdrachtgever zijn aangewezen. Het onderzoek draagt een vertrouwelijk karakter en strekt zich niet verder uit dan voor de beoordeling van de prijsopbouw, de prijscondities en de controle van de prijssherziening of de nomenclatuur noodzakelijk is.
5. De opdrachtnemer draagt er zorg voor, dat alle informatie welke hij ter beoordeling heeft voorgelegd of nog zal voorleggen aan de Accountantsdienst, naar zijn beste kunnen, juist, compleet en geldend is op de datum van overlegging aan de Accountantsdienst.

Artikel 22 Betaling

1. Onverminderd het in lid 2 bepaalde zal de opdrachtgever de prijs vermeerderd met de omzetbelasting betalen binnen dertig dagen na teruggave van de bewerkte zaken danwel, indien dat later is, binnen dertig dagen na ontvangst van de rekening.
2. De opdrachtgever behoeft in geen geval te betalen, indien hij niet het overeengekomen aantal exemplaren van de rekening op het overeengekomen adres heeft ontvangen, indien de rekening niet het nummer en de dagtekening van de order vermeldt, alsmede indien de rekening niet de overige gegevens vermeldt of daarbij niet de bescheiden zijn gevoegd, die de overeenkomst eist.
3. Indien een garantiebedrag is overeengekomen zal dit ten hoogste 10% van de prijs vermeerderd met de omzetbelasting bedragen. De opdrachtgever behoeft het garantiebedrag eerst te betalen binnen dertig dagen na ontvangst van de desbetreffende rekening of, indien dat later is, binnen dertig dagen nadat:
 - a. de garantietermijn is verstreken en de opdrachtnemer voorts aan al zijn verplichtingen uit hoofde van artikel 17 heeft voldaan; of
 - b. een door de opdrachtgever aanvaarde instelling of rechtspersoon als bedoeld in artikel 2, vierde lid, van het Besluit Verlening Voorschotten 1994¹ voor het garantiebedrag een afroepgarantie conform model A heeft afgegeven.
4. Betaling moet plaatsvinden in de valuta, waarin de prijs is uitgedrukt.
5. Indien de opdrachtgever toerekenbaar tekortschiet in zijn verplichting tot betaling, is hij zonder ingebrekestelling in verzuim en is hij de wettelijke rente verschuldigd over het achterstallige bedrag over de tijd dat het verzuim voortduurt.

Artikel 23 Voorschot

1. Indien is overeengekomen dat de opdrachtgever een voorschot op de prijs zal betalen, zal hij dit doen binnen dertig dagen na ontvangst van de desbetreffende rekening of, indien dat later is, binnen dertig dagen nadat een daartoe door de opdrachtgever aanvaarde instelling of rechtspersoon als bedoeld in artikel 2, vierde lid, van het Besluit Verlening Voorschotten 1994¹ voor de terugbetaling van het voorschot een afroepgarantie conform model B heeft afgegeven.
2. Telkens wanneer de opdrachtgever een gedeelte van de prijs moet betalen, wordt een overeenkomstig gedeelte van het voorschot daarmee verrekend, ongeacht of de vordering tot betaling van de prijs op een derde is overgegaan. De afroepgarantie zal dienovereenkomstig worden verminderd.
3. Indien niet binnen de overeengekomen termijn op de overeengekomen plaats bewerkte zaken zijn afgegeven die aan de overeenkomst beantwoorden, is de opdrachtnemer de wettelijke rente over het voorschot verschuldigd over de tijd dat de tekortkoming voortduurt, ongeacht of de tekortkoming aan de opdrachtnemer kan worden toegerekend.
4. Ten aanzien van een voorschot is het in artikel 22 leden 2, 4 en 5 bepaalde van overeenkomstige toepassing.

Artikel 24 Boete

1. Indien niet binnen de overeengekomen termijn op de overeengekomen plaats bewerkte zaken zijn afgegeven, die aan de overeenkomst beantwoorden, is de opdrachtnemer de opdrachtgever zonder aanmaning of andere voorafgaande verklaring een onmiddellijk opeisbare boete verschuldigd van 0,1% van de prijs van de bewerking van de nog af te geven zaken, vermeerderd met de omzetbelasting, voor elke dag dat de tekortkoming voortduurt, tot een maximum van 10%. Indien de afgifte blijvend onmogelijk is geworden, is de boete onmiddellijk in haar geheel verschuldigd.
2. De boete komt de opdrachtgever toe onverminderd alle andere rechten of vorderingen, daaronder mede begrepen:
 - a. zijn vordering tot nakoming van de verplichting tot afgifte van bewerkte zaken die aan de overeenkomst beantwoorden;
 - b. zijn recht op schadevergoeding voor zover de schade het bedrag van de boete te boven gaat.
3. De boete wordt verrekend met de door de opdrachtgever verschuldigde betalingen, ongeacht of de vordering tot betaling daarvan op een derde is overgegaan.

Artikel 25 Risico en verzekering

1. Alle zaken die het eigendom zijn van de opdrachtgever, zijn vanaf het ogenblik dat ze ter beschikking worden gesteld aan de opdrachtnemer tot dat zij op de overeengekomen plaats zijn afgegeven, voor risico van opdrachtnemer. De opdrachtnemer is aansprakelijk voor goede en doelmatige bewaring, administratie, onderhoud en beveiliging van deze zaken tenzij deze zich op een bewaakt of afgesloten Defensieterrein bevinden.

2. Indien de bedrijfsverzekering van de opdrachtnemer geen of onvoldoende dekking biedt tegen schade aan en/of verlies van de zaken als bedoeld in lid 1 tot hun vervangingswaarde, zal hij dit in zijn aanbod vermelden en op verzoek van de opdrachtgever zorg dragen voor:
 - a. verhoging van de verzekerde som en/of de bedrijfsverzekering uitbreiden; ofwel
 - b. een afzonderlijke verzekering tegen schade en verlies sluiten.
3. De opdrachtgever heeft het recht op inzage in de bedrijfspolis van de opdrachtnemer.
4. Indien een afzonderlijke verzekering wordt afgesloten dient de polis ten name van de opdrachtgever en de opdrachtnemer te worden gesteld en door beide partijen te zijn goedgekeurd. De hoogte van de schadeuitkering zal door de opdrachtgever en de opdrachtnemer met de assuradeuren worden vastgesteld. De polis dient te vermelden dat alle schadeuitkeringen krachtens deze verzekering zullen geschieden aan de opdrachtgever. Een gewaarmerkt afschrift van het origineel van de polis dient aan de opdrachtgever te worden toegezonden.
5. De aan het gestelde in lid 2 verbonden kosten kunnen aan de opdrachtgever in rekening worden gebracht.
6. Het herstel van beschadigde zaken en/of de vervanging van verloren gegane zaken, zal door of vanwege de opdrachtnemer voor zijn rekening en risico worden uitgevoerd. Indien en voor zover de opdrachtgever beslist dat van herstel of vervanging wordt afgezien, zal de opdrachtnemer de schadeuitkering krachtens zijn bedrijfsverzekering terstond aan de opdrachtgever aldragen.
7. In geval van verzekering, als in lid 4 bedoeld, zal het herstel van beschadigde zaken en/of vervanging van verloren gegane zaken op verzoek van opdrachtgever door of vanwege de opdrachtnemer voor zijn risico worden uitgevoerd. Aan de opdrachtnemer zal tot maximaal het bedrag van de door de opdrachtgever ingevolge lid 4 in ontvangst genomen schadeuitkeringen worden uitbetaald. In geval van herstel van beschadigde zaken geschiedt betaling in verhouding tot de voortgang van de werkzaamheden voor het herstel. In geval van vervanging van verloren gegane zaken geschiedt betaling nadat de eigendom van de vervangende zaken is overgegaan.
8. Over de kosten bedoeld in lid 5 mag geen winststopslag worden berekend.

Artikel 26 Ontbinding

1. Onverminderd alle andere rechten of vorderingen mag de opdrachtgever de overeenkomst door een schriftelijke verklaring geheel of gedeeltelijk ontbinden, indien:
 - a. de opdrachtnemer in verzuim komt met de nakoming van een verplichting uit hoofde van de overeenkomst;
 - b. de nakoming door de opdrachtnemer van een opeisbare verplichting uit hoofde van de overeenkomst blijvend of tijdelijk onmogelijk wordt;
 - c. de opdrachtnemer in staat van faillissement wordt verklaard of aan hem, al dan niet voorlopig, surséance van betaling wordt verleend;
 - d. door de opdrachtnemer of een van zijn ondergeschikten enig voordeel is of wordt aangeboden of verschaft aan een persoon die deel uitmaakt van een orgaan van de opdrachtgever of aan een van zijn ondergeschikten of vertegenwoordigers.
2. Indien de overeenkomst op grond van het in lid 1 bepaalde is ontbonden, zal de opdrachtnemer de reeds aan hem verrichte betalingen aan de opdrachtgever terugbetalen, vermeerderd met de wettelijke rente over het betaalde bedrag vanaf de dag waarop dit is betaald. Indien de overeenkomst gedeeltelijk is ontbonden, bestaat de terugbetalingsverplichting alleen voorzover de betalingen op het ontbonden gedeelte betrekking hebben.
3. De opdrachtgever mag ook buiten de in de wet of lid 1 geregelde gevallen de uitvoering van de overeenkomst geheel of gedeeltelijk opschorten of de overeenkomst geheel of gedeeltelijk ontbinden, mits hij dan de schade vergoedt die de opdrachtnemer daardoor lijdt.

Artikel 27 Geschillen

1. Alle geschillen in verband met de overeenkomst of overeenkomsten die daarmee samenhangen worden beslecht door de bevoegde rechter in Den Haag.
2. Lid 1 laat onverlet:
 - a. de bevoegdheid van de opdrachtgever om voor beslechting van een geschil te kiezen voor de volgens de wet bevoegde rechter,
 - b. de bevoegdheid van partijen om bij overeenkomst een geschil aan arbitrage te onderwerpen.

MODEL A

MODEL-AFROEPGARANTIE NAKOMING VERPLICHTINGEN

De ondergetekende, **<naam van de instelling of rechtspersoon>**, gevestigd te **<vestigingsplaats van de instelling of rechtspersoon>**,

overwegende dat **<naam van de opdrachtgever>**, gevestigd te **<vestigingsplaats van de opdrachtgever>**, hierna te noemen "de opdrachtgever", met **<naam van de opdrachtnemer>**, gevestigd te **<vestigingsplaats van de opdrachtnemer>**, hierna te noemen "de opdrachtnemer", op **<datum order/overeenkomst>** een overeenkomst heeft gesloten voor **<omschrijving te leveren prestatie>**,

verbint zich tegenover de opdrachtgever om op de enkele schriftelijke mededeling van de opdrachtgever dat de opdrachtnemer is tekortgeschoten in de nakoming van enige garantieverplichting uit hoofde van artikel 17 van de op genoemde overeenkomst toepasselijke Algemene Voorwaarden voor de uitvoering van Werkzaamheden ten behoeve van het Ministerie van Defensie, aan de opdrachtgever als eigen schuld onvermijdelijk het bedrag te betalen dat de opdrachtgever verklaart uit dien hoofde van de opdrachtnemer te vorderen te hebben, zulks tot een bedrag van ten hoogste NLG. **<bedrag>**, vermeerderd met de wettelijke rente over dat bedrag gerekend vanaf de dag van de tekortkoming.

Aldus ondertekend te **<plaats ondertekening>** op **<datum ondertekening>**.

<handtekening instelling of rechtspersoon>

MODEL B

MODEL-AFROEPGARANTIE TERUGBETALING VOORSCHOT

De ondergetekende, **<naam van de instelling of rechtspersoon>**, gevestigd te **<vestigingsplaats van de instelling of rechtspersoon>**,

overwegende dat **<naam van de opdrachtgever>**, gevestigd te **<vestigingsplaats van de opdrachtgever>**, hierna te noemen "de opdrachtgever", met **<naam van de opdrachtnemer>**, gevestigd te **<vestigingsplaats van de opdrachtnemer>**, hierna te noemen "de opdrachtnemer", op **<datum order/overeenkomst>** een overeenkomst heeft gesloten voor het uitvoeren van **<omschrijving van de te leveren prestatie>** en dat de opdrachtgever de opdrachtnemer een voorschot op de prijs zal betalen,

verbint zich tegenover de opdrachtgever om op de enkele

schriftelijke mededeling van de opdrachtgever dat de opdrachtnemer is tekortgeschoten in de nakoming van enige verplichting tot terugbetaling van genoemd voorschot, aan de opdrachtgever als eigen schuld onvermijdelijk het bedrag te betalen dat de opdrachtgever verklaart uit dien hoofde van de opdrachtnemer te vorderen te hebben, zulks tot een bedrag van ten hoogste NLG. **<bedrag voorschot>**, vermeerderd met de wettelijke rente over dat bedrag gerekend vanaf de dag waarop het voorschot is betaald.

Aldus ondertekend te **<plaats ondertekening>** op **<datum ondertekening>**.

<handtekening instelling of rechtspersoon>

¹ De in het Besluit Verlening Voorschotten 1994 bedoelde instelling en rechtspersonen zijn:

- a. een in Nederland of in een andere Lid-Staat van de Europese Unie toegelaten kredietinstelling als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, van de Wet toezicht kredietwezen 1992;
- b. een schadeverzekeraar, aan wie op grond van artikel 10 van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf door de Verzekeringskamer een vergunning is verleend voor de branche borgtocht;
- c. een andere privaatrechtelijke rechtspersoon of een overheidsinstelling, indien Onze Minister van Financiën daarmee schriftelijk heeft ingestemd.